

צופי ישועה

מתנחלים במעצר
מחשבות. הגיגים. מכתבים

מבט אל עולמם של העצורים, הרהוריהם, מחשבותיהם, כאבם, רקעם, עברם ועוד, יתן לנו מדור זה - "צופי ישועה", יותר מרבים אחרים בעם חשו הם את הכאב, את הסבל והצער, בנשאים כאובים הנוגעים למצב קיומו של העם בארצו, ובשאלות הנוגעות לעתידו הרוחני ולמהלך הגאולה בכלל. מדור זה ישמש צוהר אל עולמם של אלו השרויים מאחורי דלתיים ובריח. אף להם ישמש מדור זה קשר אל העולם החיצון.

כיונה הנביא בשעתו אשר התפלל ממעי הדגה וזכה לצאת מן המצר אל המרחב, כן אף כאן מתבקשת התפילה שהתמלטה אז מקירות הלב:

"קראתי מצרה לי אל ד' ויענני
מבטן שאול שועתי שמעת קולי...
ואני אמרתי נגרשתי מנגד עיניך
אך אוסיף להביט אל היכל קדשך
לקצבי הרים ירדתי הארץ בריחיה בעדי לעולם.
ותעל משחת חיי ד' אלוקי...
ואני בקול תודה אזבחה לך אשר נדרתי אשלמה.
ישועתה לה'."

(יונה ב' ג'-י').

צפית הישועה - מפיתה עוז וגבורה

אי אפשר להמלט מן הצרות והיגונות שב"עקבתא דמשיחא", זולת על ידי צפית ישועה. וכדי שהצפיה לישועה תהיה נחקקת בעומק הנפש פנימה, עד כדי שתתגשם בחיים ובמעשה - לחיות על פי צפיה זו. יש צורך להתעמק בלימוד הישר, בתכנם של הגלויים העתידיים להתגלות.

...שכן, על ידי העיון העמוק בענינים אלו, וההתרוממות הרוחנית שעל ידם, - כל האברים והגידים מתחילים להתגעגע לטוב הצפון, שבני ראות עלית העתיד המזהיר והמאיר.

...ומרום מרומים ועד המדרגה היותר נמוכה - נטוי קו אחד, מהארת העתיד הנפלא והמזהיר החובק בזרועו ישועת כל העולמים כולם.

צפית ישועה כזו, כאשר היא חיה וערה בלבבות נאמנים, מלבד מה שעל פי הטבע, היא מפיתה רוח עוז ועצמה, לקבל באהבה את הייסורים והיגונות, - מאחר שיודעים ומאמינים, כי לא לעולם יעמדו הייסורים, ועוד מעט יפטרו, והעתיד המזהיר יזרח כצאת השמש בגבורתה, וכ"לא" חשיבי, הייסורים הזמניים לעומת הנצחיות העתידה לבוא. - לבד כל זה, הרי צפית ישועה זו היא סגולה רוחנית נפלאה, להקל בכובד הייסורים, וגם למנוע אותם מלבא.

וככל מה שהאדם מתאמץ בצפית הישועה ביותר, כן מתבטלים ממנו כל מיני צער ויגון, והצפיה - תלבישהו בעדי של יופי, וגבורה ועוז והדר יקדמו את פניו בשמחה ואורה.

הרב חרל"פ

מעייני הישועה עמ' ק פ"ז

בס"ד

מנחם לבני / רות בן פנחס

אנשים לדוגמא

כמוקד לבנו ומחשבתנו, עומדים אנשים יקרים היושבים היום בבית הכלא, באפן רשמי האם מואשמים, אך באפן אמיתי ועמוק, הם התובעים והם המאשימים. היותם של האנשים הללו כמוקד תשומת הלב, מחייב הדבר העלאת דמותם בפני הצבור כולו. חפצנו אמנם להביא בחוברת זו את דיוקנו של כל אחד ואחד מהם, אך תאור דמותם של אנשים נפלאים אלה היא משימה נכבדה, אי לכך נכון הוא להתחיל בתאורו של אחד מן החבורה, מתוך כונה להמשיך ולהעלות את הדמויות האחרות בחוברות הבאות. מי יתן והמשך המלאכה ייעשה כאשר כולם משוחררים, מהלכים בתוכנו ונושאים אותנו קדימה,

'צבר' - ומעמיק

עיון מרפרף בתולדות חייו של מנחם, מבהיר את מה שמספר חבר על הרושם שהותירה אצלו פגישתו הראשונה עם מנחם: "נפגשנו לראשונה - מספר אותו חבר - בגולן. היתה אז אופנה בישיבת "ניר קרית-ארבע" לעלות בחופשות "בין הזמנים" לרמת הגולן, לעבוד אצל "אקליה", שעל מידת הכנסת האורחים שלו סופר ועוד יסופר. מנחם הגיע למקום עם ציפי,

שהיתה מהמתנחלות הראשונות של חברון, במסגרת של טיולי טרום-נשואין. הוא היה נראה ממבט ראשון שייך למחנה אחר; לא גר בחברון, לא בוגר ישיבת הסדר, סתם - סטודנט. מה שעוד הפריד בינו ובין השאר, היתה העובדה שניכרה בו יותר עמקות, יותר רצינות ויותר מחשבה מכולנו, איך שהוא היתה הרגשה שהוא נמצא בשלב אחד יותר עמוק מכולם".

ואמנם, מנחם הצבר, יליד אדר תש"י, סיים את למודיו התיכוניים במדרשת נע"ם בפרדס-חנה, שרת בצה"ל בשרות רגיל וכקבע, וסיים בדרגה של סמג"ד. לאחר סיום השרות הצבאי המשיך את למודיו באוניברסיטת "בן גוריון" שבנגב, בפקולטה להנדסה.

דיוקן

לא המדרש עיקר אלא המעשה

סמג"ד ומהנדס - שלוב המעיד ללא ספק על נחישות, מעשיות וראיה מפוכחת של מצב. "לא פעם מצאנו את עצמנו מתוכחים בינינו" - מספר חבר שהפיר את מנחם בתקופה מאוחרת יותר, ועבד אתו יחד בנושא של בנוי חברון. "חזרה ועלתה שאלת היחס בין ההסברה ובין העשייה". "אני", "אומר אותו חבר חשבתי שצריך להסביר ולחנך את העם למודעות בכל השאלות הבסיסיות של בנין הארץ, ואילו מנחם העריך שיש לתת את המקום הראשון לעצם העשייה". ללא לאות המשיך בעשייה היומיומית, והשקיע את כל אוננו ומרצו במה שצריך לעשות, בין אם המדובר במפעל גדול ובין אם המדובר בעשייה הקטנה והאפורה.

היה זה בתקופה הסוערת של שנות תשל"ב-תשל"ו, כאשר הקריה געשה, עקב נסיונות חוזרים ונשנים של חדירה לחברון ותפיסת הגבעות הסובבות אותה. בתוך אותה תקופה באו מספר תושבים בקריה ודרשו מבנה לבית-כנסת. הם חזרו ונתבעו זאת שוב ושוב. אחד מהחברים השותפים למנחם בפעילות הפוליטית והמעשית בשטח, גער בו: "תפסיק להתייחס אליהם! במקום התלונות והדרישות, בשעה זו, שיבואו ויתגייסו לפעולות הלאומיות בחברון" אך מנחם, ששמש אז כרכז פיתוח במועצה, סבר אחרת. בלי להפחית את מעורבותו בפעילות בחברון, לא התחמק מההתמודדות עם כל אחת מהבעיות המקומיות שתחת סמכותו. הגישה הבסיסית שלו היתה - לא להסחף בסערת הפעילות הזוהרת ולא להזניח בעיות התובעות פתרון, אלא במקביל לעסוק בעבודה השוטפת. ומכאן - הדבקות במטרה אשר מציינת את דרך פעולתו. דבקות זו אינה פוגעת בכשר הראיה שלו המקיף היבטים שונים של הנושא בו הוא עוסק.

לאור תאורו של מנחם כאדם מעשי רציונלי וריאלי, בעל חשיבה אקדמאית ודינמיות של עשייה, אנו מוצאים עצמנו מופתעים מספורי חברים על האהבה הרבה שלו לטיולים, ועל העוצמה הרגשית שלו הבאה לידי בטוי בחזון המפעם בו. איש המעשה המוכשר, ומיועד - כדברי השר יובל נאמן - אף למנכ"ל משרד השכון וכד', בשל מידותיו, התמדתי, ועוצמת העשייה שבאישיותו, יונק את כוחו מעולם של אמונה.

אמונת חכמים

"הכתה אותי תמיד בתדהמה" - מספר חבר קרוב של מנחם - "המהירות בה מנחם חוזר בו מדעותיו ברגע שמובאת לפניו דעת תורה. לא פעם מצאנו עצמנו מתווכחים בנושא זה או אחר, ברגע שמישהו היה פותח ספר ומראה לו הלכה, או דעת חז"ל שאינה תואמת את דעתו, מיד היה חוזר בו ומתנצל על טעותו. בדרך זו נוהג היה להדריך אחרים. היה מקרה וקצין ששירת ביחידתו בדרגה של מ"מ חזר בתשובה. הבחור נקשר בתהליך חזרתו בתשובה לחוגים חרדיים, ובקש להשתחרר ממשימות צבאיות במסגרת שרות המלואים שלו בגלל סיבות הלכתיות. מנחם הציע לבחור לנסוע אתו לרב שלו ולקבל את פסיקתו, הרב פסק שעל הבחור לעמוד במשימות, והבחור המשיך את שרותו והפך לקצין גבוה מן השורה".

כשנכנס מנחם לעבוד ב"אגודה לחדוש הישוב היהודי בחברון", היה מקרה בו חבה האגודה סכום כסף לגורמים פרטיים. הפרשה נמשכה זמן רב ולא נמצא לה פתרון. הנושא הגיע לבוררות רבנית, ופסק ההלכה היה, שעל האגודה להחזיר את הכסף. מנחם לא הסס לרגע, ומיד קיבל דעת תורה, ועמל להשיב מיד את כל הכסף.

תלמוד תורה כנגד כולם

"בוקר בוקר לאחר התפילה", מספר חבר אחר, "יכולת למצוא את מנחם יושב ולומד. תן דעתך על המשמעות הכלכלית והצבורית של העובדה שבתוך תקופה של להט עשייה, לאחר שעזב את המועצה מתוך דחף של חפוש עבודה יצירתית, לאחר שהקים מפעל במטרה להמחיש אפשרות הקמת מפעל מתוחכם המצטיין בהעסקת כח יהודי בלבד, מפעל בו יכול היה לממש את השכלתו כמהנדס מכונות, עזב הכל והחליט ללמד בישיבה. האם אין אתה מבחין בעומק הרוחני של האדם? האין זה בן-תורה אמיתי?"

ואהבת לרעך כמוך

רק צרוף נפלא כל כך של מעשיות וחזון, ראייה מציאותית עובדתית ואמונה חזקה, נחישות ויראת אלוקים אמיתית, יש בהם כדי להסביר את יחסו הבסיסי של מנחם לאדם. הדבר ניכר הן ביחסיו לחיליו והן ביחסיו לכל אדם ואדם.

חייל הגיע לכסיס עם משאית מלאה צנורות ביום שישי, לאחר שפרק את מטענו התכונן לחזור, כשברור היה למנחם שהדבר כרוך בנסיעה בשבת. מנחם שכנע את החייל להשאר בבסיס בשבת, ארח אותו ודאג לכל מחסורו במשך כל השבת. חבריו ידועים לספר על הלוואות לזקוקים לכך, מעשי גמילות חסד ועזרה לזולת "מתן בסתר" ועוד.

מספר אחד מחיליו: "מנחם הגיע פעם ללבנון עם חבורה מחייליו. היו במקום אזבסטונים בלתי גמורים שלא ניתנה רשות להכנס אליהם. החיילים שוכנו בתוך אהלים למרות שהתקופה היתה תקופת חורף. כשהתחיל לרדת גשם הוצפו האהלים והחיילים בוססו בבוץ. רק בזכות מאמציו של מנחם זכו האנשים להכנס לאזבסטונים, ולא בלי להחכך עם מפקד האגודה. דאגתו לחייליו היתה מעל ומעבר למקובל. אגב, פעולתו זרזה, כמוכן את השלמת האזבסטונים..."

במקום שאין אנשים - השתדל להיות איש

לכתוב על מנחם בעת שהוא יושב מואשם בכלא, ולא לספר על מסירות נפשו באותו שביעי של פסח בחברון - אי אפשר! היה זה בעת שהשתוללה ביהודה ושומרון פרשת ההרעלות המסתורית. בפרץ של שלהוב יצרים השתוללו הערבים בחברון. מכוניות טסו הלוך ושוב, נשמעו קריאות שסוי והגיעו ידיעות על פוגרום שעומד להיערך. הצבא משום מה לא הגיע למרות שהוזעק מספר פעמים. מנחם עם עוד כמה אנשים לא הסס, ירד לחברון עם עוד כמה אנשים, וכשהנשק בידו, השתלט על המצב באמצעות קריאות אזהרה לערבים, ויריות באויר בעת הצורך. אפשר לומר שמבשך מספר שעות הוא ניהל את הבטחון בחברון. רק אז הגיע המפקד האחראי על הבטחון באזור, ואמר למנחם בלי כל הבעת התנצלות: "מנחם! תעביר לי את הפיקוד..."

טוב לכל

נחישות, מעשית ותושיה, ויחד אם זאת הרבה חביבות אישית ויכולת לקשור קשרים אישיים רבים. הרבה הרבה הושג בחברון בזכות הקשרים האישיים שקשר מנחם עם אנשים שונים. נציין רק את האישור לחפירות בכיכנס'ס "אברהם אבינו" שמנחם הצליח להשיג בזכות הקשרים האישיים שלו, אחרי הרבה מאבקים שהתנהלו במקום.

קצרה היריעה מהכול את הספורים המאירים את דמותו של מנחם היושב בחברה טובה בכלא ישראל - ואין הוא הצדיק היחיד ביניהם כפי שעוד יתואר בכתבות הבאות אשר יופיעו בעז"ה כשהכלואים מהלכים חופשי.

נסיים, אולי, בספור מן הימים האחרונים.

מספרת אשתו של אחד מן העצורים: "יום אחד באתי לבקר את בעלי בבית המעצר, ומצאתי בחוץ חייל יושב ובוכה כילד קטן. נגשתי אליו ושמעתי את ספורו. החייל הוא אב לשבעה ילדים אשר לפי החוק יכול להיות משוחרר משרות. בגלל מנחם נשאר ביחידה, וחתם על כך שהוא מוכן לעלות עם היחידה ללבנון. כשמנחם נעצר מהר ובא לבקרו, אך לא ניתנה לו הרשות להכנס. הוא העביר למנחם ידיעה שהוא נמצא בחוץ. מנחם הוציא לו מכתב, והחייל קרא את המכתב ישב ובכה. מצאתי את עצמי במצב מביך ביותר: אני, אשת עציר, עומדת ומנחמת את החייל".

אלה אסיריך, ישראל!

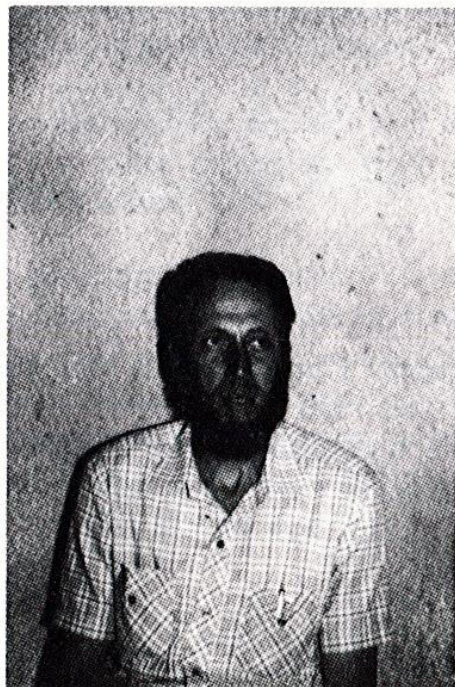
הקריאה "בנץ" לכן ציון הנמץ - מעוררת אמוץ ושמת יצירה ענוותנית אצל כל פעילי גוש אמונים. אצלי החל הדבר בעז"ה וכישועתו עוד במושב נחלים בשתי השנים שקדמו למלחמת ששת הימים, כאשר הזמנתי על ידו ועל ידי חבריו בועד במושב לכהן כרב המושב. לכל קושי פרטי שהיה במושב, היה מוכן בנץ לסייע ביום ובלילה. תמיד אמר לי: "מיד תקרא לי", ומיד הופיע. המקרה הראשון אשר בו ראיתי את מסירות הנפש שלו היה מקרה קשה אשר בו בחור צעיר היה על סף היציאה מדעתו לרגל בעיות מסוימות. הדבר היה פתאומי. מיד עם היודע המקרה המקרה הקשה, עזבו בנץ וחברו בועד המושב יחיאל וינריב, את כל עסקיהם ברפת ובמטעים ובכחורות, והתפנו לעסוק בנושא זה במשך כמה ימים למרות נזקים עצומים שנגרמו למשקיהם ע"י עזיבה פתאומית זו. ב"ה המצב של אותו חבר השתפר לחלוטין תוך ימים ספורים.

לאחר מכן - פרשת העליה לכפר עציון בקיץ תשכ"ז.

היתה פניה של כמה חברים לתושבי "ניר עציון", ממשיכי הדרך של "כפר לעציון" לאחר חורבן ה'גוש", ליישב מחדש את כפר עציון, והתשובה היתה: "יש בעיות". היתה פניה של כמה חברים לתושבי "עין צורים" שבשפלה, ממשיכי הדרך של "עין צורים" בגוש החרב, לשוב וליישב את עין צורים שבגוש, והתשובה היתה: "עוד לא! - יגיע הזמן". היתה פניה של כמה חברים לתושבי "משואות יצחק", ממשיכי הדרך של משואות יצחק בגוש החרב: "שובו הביתה", והתשובה היתה: "זה מסוכן. יש קודם כל להקים עיר גדולה בבית לחם ובחברון ורק אח"כ אנו רשאים לשוב לגוש".

בקיצור: הממשלה גימגמה, האם צריך לחזור ולכנות את גוש עציון, וגם ותיקי הגוש גמגמו.

דיוקן

רק בנץ - אמר: "אם צריך, נעמיס כמה משאיות, נתכונן לדרך, כשראש הממשלה יראה שהחלטתנו נחושה - גם הוא יתעודד".

אכן - בנץ העמיס על הטנדר הישן שלו, שיותר נכון היה לכנותו "טרנטה", עצים וחומרים וכל הציוד הנדרש לשפור צריפי הלגיון הערבי אשר הוקם על שרידי הגוש.

באותם הימים שוחחו החברים מקימי הגוש עם דוד בן דוד מניר עציון - אחד החברים שניצל בקרבות הגוש, על פעילות להחייאת הגוש. אך הוא טען שבכל הישובים לאחר מלחמת השחרור לזכר הגוש אין אורה לחידוש הישובים. לעומת זאת - כשדוד הגיע אל בנץ וראה את ההכנות, - אמר לפתע: "אני רואה שהענין רציני, הענין יקום ויחיה בעז"ה".

גם חנן פורת - היה זקוק לזריקת עידוד מבנץ. כששמע איש ההתישבות הותיק מיכאל חזני ז"ל על כל ההכנות הנ"ל, התרגש מאד ופנה בקריאה נרגשת לראש הממשלה, לוי אשכול ז"ל: יש להעלות את הגוש! ואז - נפלה ההחלטה. באותה צורה ניצח בנץ על הקמה מזורזת של מסעדת המתנחלים וחנות המזכרות ליד מערת המכפלה, מיד לאחר שאושרה ע"י יגאל אלון ז"ל.

מכאן - לסבטיה.

היו הרבה הפגנות. הרבה רעש. הרבה עתונאים. הרבה טלויזיות. גם - הרבה גשם כי זה היה בחנוכה. כולם בלהט ההפגנות. רק בנץ המעשי הזריז והשקט החליט להתקין גגות, וליצור מבנה בית כנסת ובית מדרש על בית משרד הרכבת של סבסטיה, כדי שהחברים יוכלו להתפלל וללמוד באותם ימים קרים של חנוכה תשל"ו. מי יודע כמה היו נשואים שם, באותה הפגנה אחרונה שבעקבותיה הוקמו עשרות ישובים בשומרון, לולי מעשיותו השקטה והענוותנית של בנץ.

כמעט בכל ההתנחלויות החדשות בשומרון, בשלכים הקשים שלהן, בנץ בא לסייע בימים הראשונים.

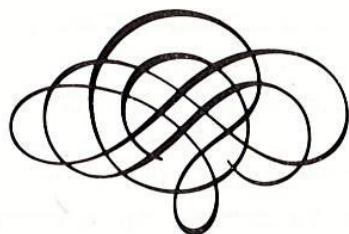
הוא - וכספו. תמיד היה ידוע שבנץ הוא "גביר". שבוע שבוע היה מחלק כמויות גדולות של דבש - חינם לנצרכים.

מאין לקח הכסף לכל הפעילות הנ"ל?

אם תרצה לאמר שעבד יומם ולילה ללא לאות? הרי כמעט ואין יום שבנץ אינו נראה כמה שעות בבית המדרש! כמה פעמים אמר לי, וגם אומר לי את זה היום בתל מונד: בלי דלק קבוע (תלמוד תורה בקביעות) אי אפשר לעבוד. אם כן; מנין כל הכסף?

יש אומרים שזכה לגדולתו של יצחק אבינו "ויזרע יצחק מאה שערים ויברכהו ה'" - אינני יודע.

הלזה טרוריסט ייקרא?

ביום שחרב המקדש - נולד משיח

המקדש הוחרב על ידי טיטוס, לא כתקרית אומללה שהצטער לעיה-כדברי יוספוס המלךק יד מטיבו, כי אם כאקט רצוני, שקול ונבון, של החכמה המדינית הרומית. כי כל עוד עומד המקדש על תילו, כל עוד שוכן בירושלים אותו ריכוז של כוחות רוחניים המצורפים, מהראות כל ישראל את פני ה', מובן הדבר מאליו, כי אש המרד במלכות הרשעה תנקד על המזבח, לא תכבה. כחו של המקדש כה רב, שזכרו הספוג בחורבות ירושלים הספיק ללבות את מרד בר כוסיבא כשני דורות אחר כך. ובעקביות המדינית המוחצת של רומא, בא אדיריאנוס וגזר שמד, והרחקה מתמדת מירושלים ומיהודה. מחצית השקל שהיו תורמים כל פזורי ישראל דבר שהיה משתף את העם כולו בעבודת בית המקדש הפך למס משפיל למשעבד. ותשקוט הארץ כאלפיים שנה!

לא במקרה המשיכה התודעה היהודית לכנותו בשם רומי-אדום את אומות העולם המערבי, אפילו לאחר התפוררותה של המגרת המדינית הרומית בתהפוכות גלי ההגירה של הברברים באירופה ובמזרח. הרבה דברים נשתנו עד לבלי היכר. אך הרצון להמשיך ולשמור על עם ישראל במצב הנכון ל"לא מקדש" - מתמיד בעקביות עד היום. באשר מדינת ישראל קטנה - יש הסכמה כללית בעלם, חוץ מן הערבים ומחזריהם. על ירושלים כבירת ישראל, אפילו ארה"ב אינה מסכימה! הדבר נובע מכך שתודעת האשם מרדיפת היהודים, הביאתם להסכמת על הרעיון של מדינה-מקלט ותו לו! אבל תקומת עם ישראל, במלוא המשמעות הערכית הרוחנית, מעוררת מיד מחאה עמוקה, קיומית, מתוך הכרת הפוטנציאל הטמון בעם נורא זה, "עם גאה ושתלטן..." כדברי דהגול, אשר כאדם גדול ידע להכיר גדולה. משמרות ה"גוארדיה" של הווקף - משמרות להגיון העירי הן. יש הטוענים, כי הווקף שולט בהר בהרשאת מדינת ישראל הריבונית, ואם כן אין רע בכך, אמנם ההכרח לא יגונה, אך רצון והסכמה מתחזים כהכרח-דבר בזוי הוא, הדבר משול לאותו יהודי, שגוזלים את מעילו ואומר: תודה, היה לי חם!

כבוד מדינת ישראל!

"נמצאתי ללא בקשוני" (ישעיה סה א).

דומה שהדבר הראשון שהיתה צרירה מדינת ישראל לעשות אחרי מלחמת ששת הימים - כשם שהכריזה על ירושלים המאוחדת כבירת הנצח שלה, וכפועל יוצא ישיר מהכרזה זאת - היה, לפרק בעדינות. את "כפת הסלע" ולהעביר אותה בחלקים ממוספרים למדינה ניטראלית, משם יקחו אותה הערבים אם ירצו בכך, ולתחום בהר הבית את תחום חמש מאות על חמש מאות אמה, ולאסור כניסת אדם לשם. השעה היתה כשרה לכך, ובאומות התפלאו על כך שלא בנינו את המקדש. כאשר לחופש הדתות במדינה בהתאם למצב התרבותי המקובל היום, הגישה למסגד אל אקצה לא היתה נפגמת, ואילו לכפת הסלע, קדושתה לאיסלם באה לה ביד שנייה, בגלל קדושת המקדש, והם יודעים זאת בקוראם אותה (כתובת צלאח-אד-דין שחידש את הכיפה לאח, שריפה); (האד"א בית אל מקדס). מכל ידיעה זו ידעו הערבים כי לא קנו חזקה ובהיות הר הבית נגזל מאתנו ומחאתנו מתמדת בכל הדורות - היו הערבים מקבלים את הדבר כטבעי, ומכינים שהיהודים חזרו לשלהם בניצחון. אך, וי לאותה בושה, עשינו את עצמנו כממשל מנדטורי שתפקידו לשמור על סטטוס קוו, להיות "זכויות" גוזלינו!

בפעד הראשונה תבולדות עם ישראל הסכימה מדינה יהודית ריבונית שהמקום הקדוש היחיד לאומתנו, המרכז והשורן לקשרנו עד ארץ יש, אל, מקור השראה הרוחנית של עם הרוח, יהיה נתון בבעלות לעם אחר, יורשיהם של מחריבינו! כאילו ממשלת צרפת היתה מחליטה לאחר שחרור פריס להשאיר את דגל גרמניה על שער הנצחון!

אפשר ללמד זכות על ממשלה סוציאליסטית שבכלל הופתעה מן הניצחון, ושאפה לחזור למצב הקודם תמורת איזו הפסקה ביחס העויין של שכנינו. אך כאשר מנחם בגין, אשר קיוונו כי מבין הוא בכבוד האומה, הכריז על זכויות שלוש הדתות שיכובדו לנצח, ובנסיבות המצביעות בכירור על הר הבית "ביקור סדאת" כאן כבר קצרה הדעת מהבין. (רק לאחרונה התבשרנו בחדשות, כיצד הורה הוואקף להוריד את דגל ישראל שהיה תלוי במשרד, של המפקד האחראי על שמירת הר הבית. שלטונות מדינת ישראל כופפו את קומתם והדגל הורד. ללמדך מי השליט האמיתי בהר הבית מקום המקדש, ועד היכן ירד כבוד האומה. - הערת המערכת).

מקומות קדושים

מלמדים אותנו בלי הרף באמצעי התקשורת: הר הבית, מקום קדוש למוסלמים, ואילו המקום הקדוש ליהודים, הלא הוא הכותל המערבי! כותל הדמעות. למה הדבר דומה, למי שקורא לידיש - "לשון הקודש". כה נבדק ההוואי היהודי לחוויות של גלות; בית הכנסת, כותל היללות, כניעה בפני הנוגסים, שכל שינוי מן מהרגל נראה הדבר בגידה בערכי היהודות. אוי לאזן ששמעה בהר סיני: "עבדי הם ולא עבדים לעבדים", והנה היא אומרת "אהבתי את אדוני".

הגאולה קמעה קמעה

אין פה בוז ליום קטנות. הגאולה הדרגתית היא, שלב אחרי שלב. אך יש בה שילוב של השתדלות מצדנו ושל ההשגחה, או בלשון חילונית, "הזדמנויות הסטוריות". צריך שההשתדלות של ההווה תכלול גם כן לימוד והכנה לקבלה ולמימוש של השלבים הבאים. אם המחשבה על הצבא של המדינה לא היתה קיימת ב"השומר", ב"הגנה", במחחרות, מי יודע איך היתה נראת מלחמת השחרור? כך גם בעת היותנו עסוקים בכנין הארץ: בסעד, בצבא, במשפט, עלינו להיות שואפים ומתכוננים בפועל לקליטת התעלות תרבותית-רוחנית.

במגילת העצמאות מוזכר, שעקרונות המדינה יושתתו על "חזון הנביאים". אבל לצערנו, אין אנו רואים כוונות בכיוון זה. להיפך, הרבה מחשבות לאומיות יהודיות אשר היו "נכסי צאן ברזל" של המפלגות הציוניות השאליות, נעשו כעת נושא לצחוק וללעג. - מי שממשיך לחשוב אותן צריך להלבישן בלבושים צחים של אידאולוגיה ליבראלית-שמאלנית, אשר עבורה הנאת הפרט ומיצועי הטמון בו הם הערך העליון. הגענו למצב בו הלאומי שלנו איננו נאה עוד, בהיותו בלתי מתאים לרגשות של האזרחים הערביים. הכיוון של המאמצים הרשמיים והלכי הרוח בציבור ה"נאור", אינם לקראת שלב נוסף בגאולת העם, כי אם צעד אחורה, לכיוון מדינה דו-לאומית. מי שמחבב את עמו ורוצה במעלתו-מכונה לעתים קרובות "ימני", "פשיסט", לפעמים "נאצי". המוסר נעשה המונופול של תנועות המחאה השמאלניות, ואילו התורה והיהדות הן אידאולוגיה גזענית המצווה על רצח עם.

הוראת התורה

מול תופעה זאת יש ללמד ללא לאות את התורה באמיתותה, בשלמותה, להראות שהיא המקור של הערכים שבשמם מנגחים אותה, ואת אלו החיים על פיה. יש ללמדה בכל רחבה ועמקה, במבנה הכולל, שלה, במימדה המכוון לעתיד, לשלמות האנושות בכל מימדיה, זאת מתוך הצלחת הממלכה הישראלית, על יסוד הצדק החברתי והמידות של היחידים. הכמיהה הרוחנית המנוצאת את ביטויה המזוכך בלימוד, בקיום המצוות, בקדושת המשפחה והחינוך, ובעבודת ד' הקהילות השונות בבתי הכנסת. עד כאן-בהווה, המצוי. ולעומתו בעבודת ד' של העם והמדינה כולה בבית המקדש. לעתיד הממשמש ובא. כאן יש צורך בהוראה מיוחדת, מכיוון שאין לנו דוגמה חיה שאפשר להראותה, דוגמת קדושת חיי המשפחה, האתגר הוא ללמוד את גדלותנו, וזאת בענווה.

קושי תרבותי קיים ביחס למקדש, בהיותו מקום להקרבת קרבנות, שחיטה, זריקת הדם על המזבח, שריפת אברים, ואין זה לטעמנו היום. אפילו בציבור הדתי קימים לא מעטים שחידוש עבודת הקרבנות קשה עליהם, אף על פי שבקשה זאת מופיעה עשרות פעמים בתפילות של כל יום, ובמיוחד בחגים. הכל תלוי בהרגל: לא מתרשים במיוחד מן הכפרות אף לא, שהטלויזיה מצלמת את קרבן הפסח של השומרונים. על פולחנות משונים של שבטים פרימיטיביים מתייחסים ברצינות ובכבוד כאל ביטוי של "המחשבה הפראית" שיש אף ללמוד ממנה. ואילו לעבודת הקרבנות של בית המקדש, דבר אשר הרשים אף את העדים הנוכריים של התקופה העתיקה, מתייחסים מתוך ההשקפה השכלתנית המצומצמת של המאה ה-19. אבל אלה הם דברים חיצוניים בלבד. בלב האדם שוכנת נטיה טבעית להתייחס למה שלמעלה מחוג ההשפעות הגשמיות ביחס של הבאת קרבן. אפילו לאחר שרוב הצורות של הקרבת קרבנות בהמה נעלמו מן הנוף התרבותי, נשארו הרבה מנהגים אשר שרשם או תפקידם קשור לקרבנות - האדם מרגיש שהוא זקוק לכפרה, הוא מבקש להביע תודה, לאלוקיו, הוא מכיר בצורך ששבט כהנים יעסוק בתמידות ביחס ובקשר עם האל. יש לראות בעבודת בית המקדש פעולה חינוכית של התורה ככיוון ריכוז נטיות אלה הקיימות בעומק הנפש של בני האדם, וזיכוכן על ידי טהרת עשיית העבודה, בצורה הבאה באופן מדוייק בתורה העתיקה בסדר של מצוות אלוקיות ולא לפי שרירות לכו של המקריב.

מה חסר לעם ישראל-עם המקדש

במיוחד חשוב הוא האופי הציבורי של עבודת הקרבנות בישראל, אשר הצורה של עבודת האלקים במקדש במעשים רכי סמליות, מתאימה למימד ציבורי לאומי יותר מן התפילה, המתאימה לממדיו הפנימיים של בנין בית כנסת.

גם האופי הכלל אנושי של בית המקדש, מבליט את האוניברסליות של היהדות, על אף היותה מטפלת במיוחד בחינוך עם ישראל. ועם ישראל אכן עתיד להופיע בעיני האומות כממלכת כהנים. כי מכלול העניינים של המקדש, בניניו, פארו, חצרותיו, קרבנותיו, סדרי המשמרות של כהונה ולויה, השירים, החגים עם התכנסות כל ישראל אליו, כל אלה אינם אלא הביטויים המוחשיים הנחוצים להופעה בתת מודע ובמודע הקולקטיבי של עם ישראל, ובכל יחיד ויחיד, החש בהרגשה מוחשית בנוכחות ה' בעולם, לא כישות מופשטת פילוסופית, אלא כנוכחות שמרגישים בה ממש, ואשר סילוקה הורגש באופן כה מכאיב על ידי עדי החורבן. נוכחות זו, הנקראת בלשון מקרא - "כבוד ה'", "ובלשון חכמים - "שכינה", היא הנותנת את הטעם האמיתי היחיד של החיים, והמבינים את חסרונה הם הם אבלי ציון. למציאות, העתידה להתחדש, הזאת, נשארו עדי העבר, מזמורי תהילים אשר מביעים בצורה עזה את הכמיהה, שאהבת ה' המתגלה במקדש היתה גורמת לבאי המקדש. ובאשור הוה, אנו יכולים ללמוד קל וחומר מחוויות הקדושה היותר נעלות שטעמנו אי פעם, בלימוד, בתפילה במועדים, בעליה לארץ, אשר אינן אלא ן ריד מעט מן הקדושה שזכינו בעבר, על החוויה הרוחנית הכבירה העתידה להתגלות בעתיד במקדש.

המושג של הגאולה כולל בהכרח את המקדש, כנקודה בעולם התלת מימדי, שבה מתקשר האדם עם עולם האין סוף. רק אז ינתן לנו לחוש בתוקף, באהבה עזה, את משמעות חיינו, אשר אך תפיסה מעומעמת יש לנו בה. בניינו החיצוני אינו מספיק, יעידו על כך כשלונות בית ראשון ושני. אך לעולם נהיה אומה רדודה, ככל העמים אם לא נשאף לכינונו, עם כל ההכנות החברתיות, המדיניות, הרוחניות בציבור וביחידים, הכנות הנדרשות להצלחתו. לחיות את האמונה, פירושו - להיות נאמנים לזהותנו בצורתה הנשגבה, וכענוה להתמדה לגשת לעבודת יום קטנות, שאחריתה תשגא מאד.

סיון תשמ"ד

על הר-ציון ששמם
שועלים הלכו בו:
איכה ה', י"ט.

בס"ד

ה ה ר

- וזהר ביד זרים.	אלף תשע מאות וחמש עשרה שנה
- רוצבת כיפה איסלאמית על לב ההר.	אלף שלש מאות שנה
- ירושלים משוחררת - וזהר לא נגאל; נעצרנו למטה, בכותל.	שבע עשרה שנים
- ההר בידנו - ואינו בידנו.	שבע עשרה שנים
- נמשכת ההשלמה עם חרפת הגלות: הווקף אוחוז בהר, לועג ומסית.	שבע עשרה שנים
- קשר שתיקה --	שבע עשרה שנים

ע ת ה -

הותר הקשר,

עני הר-הבית עלה לסדר-היום.

איש לא יוכל עוד להורידו --

עד שתוסר החרפה

יהודה עציון

בית המעצר

אפרים כספי

מטה לאו"ר

מבשרת ירושלים

שתי בשורות נדרשות:

אחת - לציון

ואחת - לירושלים:

"על הר גבוה עלי לך מבשרת ציון

הרימי בכח קולך מבשרת ירושלים

הרימי אל תיראי

אמרי לערי יהודה הנה אלקיכם" (ישעיהו מ').

"ציון" - מסמלת את הצד החמרי,

ו"ירושלים" - מסמלת את הצד הרוחני,

ואם לתנועת "ציון" - די לעליה על ההר,

- "על הר גבוה עלי לך מבשרת ציון",

- ל"ירושלים" - נדרשת עבודה יותר גדולה,

- "הרימי בכח קולך מבשרת ירושלים";

ואם כי גדולה העבודה וקשה עד מאד,

- אין מקום ליאוש,

- "הרימי! אל תיראי!"

עד שתגיעי למרום הגדולה,

לאמר לערי יהודה:

"הנה אלוהיכם!"

הרב חרל"פ מעייני הישועה עמ' צ"ב

החוק והחיים - חייך קודמין / עצור (השם שמור במערכת)

בתורת ישראל ישנה הלכה, פיקוח נפש דוחה שבת - האמת היא שפיקוח נפש דוחה את כל המצוות פרט לשלש: גילוי עריות, עבודה זרה, שפיכות דמים, אך שבת שקולה כנגד כל המצוות ולכן הדגש על שבת. תורת ישראל היא חוק החיים של כל האנושות ואע"פ כן חובה לחלל שבת כדי להציל נפש מישראל, ומי חייב לעשות זאת? הגדול שבתורה, הווה אומר רב גדול ומורה הוראה הוא יעשה זאת, כי החוק נועד לשמור על החיים, והחיים - שיקיימו את החוק. אבל כאשר החוק מונע חיים - הוא מתבטל מפניהם, כי אם לא תהייה אנושות - אין לחוק כל ערך ומשמעות.

אנו חיים היום בתקופה ששאלת קיומנו תלויה על חוט השערה הן מצד אותם מאות מיליוני אויבים שמסביבנו ובתוכנו, והן מצד רצוננו לחיים אמיתיים.

נמצאים היום מאחורי סורג ובריח מספר נכבד של יהודים שאת סגולתו ועל מעשיו של כל אחד אפשר לספר ימים ולילות, כל "פשעם" הוא, שנחלצו למנוע שפיכות דמים מצד ציבור גדול של אנשים מרכזיים באוכלוסיה הערבית, שגם בעבר וגם היום הם מסיתים לפגיעות ולהרג של אנשים נשים וטף, ואין עושה דבר אפילו לגרשם מן הארץ. ברחבי יהודה ושומרון נתונה אוכלוסיה גדולה של יהודים ששלטונות הבטחון אינם מגינים עליהם כנדרש. זריקות האבנים, שלא לדבר על תקיפות אחרות, הכל נועד אך ורק לפגוע ביהודים ולהרגם, אין בכך מקריות, זו כוונה ברורה להרוג יהודים, כי כל יהודי באשר הוא - הוא מטרה.

אילן תור מקרית ארבע, נמק בכלאו 9 חדשים אך ורק משום שרצה להגן על חייו. כל תגובה טבעית, של אחד התושבים היהודים להגן על חייו, יריות באוויר וכד' גוררת עונש ע"י השלטונות בהחרמת נישקו, ובהפקרתו לאספסוף ברחוב. אסתר אוחנה הי"ד, נהרגה מזריקת אבנים אך ורק מתוך היותה יהודיה. אפשר למנות לאין ספור את כל המעשים שנעשים יום יום, ואת הסכנות שקימות בעצם הימים הללו. חוק החיים הוא מעל כל חוק. נכון, יש לנו מדינה ויש לה צבא ומשטרה, ואכן זה תפקידה להגן על תושביה, אך שום חוק שבעולם לא יעמוד מול אדם הנאבק על חייו - פשוטו כמשמעו. בציבור העצירים ישנם אנשים רבים, היכולים לרשום לעצמם שיא של פעולות מסירות והקרבה בהגנת הארץ; בישוב הארץ, בחנוך, ובכל מעשה חיובי שלדאבוננו מעטים היום. כולם בעלי משפחות, לא תמצא ביניהם, רווק הרפתקן, ביניהם מפקדים מעולים בצה"ל, אנשים שקולים לכל הדעות. מעולם לא עברו על חוקי המדינה כי כל חינכם הוא לתמיכה באושיות המדינה. לזה חינכו ומחנכים את ילדיהם.

ביום הרצח בבית הדסה ברחו חיילי צה"ל כאשר נורתה אש מחבלים לעבר נשים וטף. חובה לציין כמו כן, שגורמי הבטחון הוזהרו לפני כן על הידרדרות במצב. ולא נעשה דבר. אחרי המקרה נאמר משפט אומלל המגלה בעצם את עיקר בעינתנו הלאומית: "אין להם מה לעשות שם". לא היה לנו מה לעשות באירופה, ואין לנו מה לעשות בארצנו היחידה. זו המסקה הנוראית שאפשר להסיק ממשפט אומלל זה של בר לב.

אנו מאמינים שהחלק הגדול שבכם-בריא, ושאיפתו האמיתית להחזיר את עם ישראל כולו לארצו, ולהחזיר את הארץ לעם ישראל כי זהו סוד קיומנו.

האבסורד הזה של שחרור מחבלים ורוצחי בית הדסה ושליחתם לחפש, ומאידיך גיסא כליאתם של מגיני ארצנו מאחורי סורג ובריח, תופעה זו אין הדעת סובלתה. יש בה סכנה מיידית, המעודדת את שונאינו. על כך חייב הציבור לתת דין וחן בון לעצמו ולהתעורר, לטרם נאחר.

קוממיות

עצור (השם שמור במערכת).

הרגל רע

בשנים האחרונות מנסים להרגיל אותנו לדברים שאין הנפש מסוגלת לשאת. מנסים להרגיל אותנו לשמוע דיווחים שוטפים על הרוגים ופצועים בארצנו. מנסים להרגיל אותנו לשבת מנגד כשדם אחינו נשפך לעינינו. מנסים להרגיל אותנו לחשוב שאין מה לעשות וחייבים לקבל את הייסורים באהבה והבנה. הגדיל לעשות רה"מ שמיר באומרו (ציטוט ממעריב "אנחנו נביא לכך שהטרור היהודי יגיע לקיצו, מה שאינו צפוי לגבי הטרור הערבי").

- להרגיל אותנו, שכל הנוקט יוזמה - יענש, על אף שהוא צודק.
- להרגיל את כוחות הביטחון לברוח ממקום זריקת-אבנים ולחכות עד יעבור זעם.
- להרגיל אותנו לחיות בפחד מתמיד, יום ולילה, פחד שכל רגע יכול לקרות דבר שישאיר את חותמו לנפשנו או גופנו לאורך זמן. פחד לעבור בארצנו לאורכה ולרוחבה, בכל זמן.

הייתכן?

מי "בעל הבית" - ומי "האורח"?

האם מותר לנו להמשיך בחיי נחת ושלווה, בחיינו הפרטיים על תפנוקיהם ותענוגיהם, כשקול דם אחינו זועק אלינו מן האדמה?
האם צריכים אנו לחכות עד אשר יגיעו המרצחים לפתח ביתנו ולד' אמותינו, בכדי לזעזע ולהוציא אותנו משלוות רוחנו?
עלינו להחליט: מי בעל הבית ומי האורח בארצנו! כל זמן שהאורח מתנהג כראוי בבית מארחו, בעל הבית צריך להיות מוכן להושיבו ולתת לו את הכבוד המגיע לו. אך כשהאורח קם על מארחו, ומנסה להשתלט על ביתו, כל המשלים עם רעיון זה אינו אלא שוטה. תתכנה רק שתי דרכים: או שהאורח יצליח במזימתו ויזרוק את בעל-הבית לרחוב, או שבעל הבית יגבר על אורחו, ויעמידו על מקומו המתאים לו.
אורחינו קמים עלינו, ואין אנו משכילים להעמידם על מקומם הראוי להם.
אנחנו מבקשים לחיות בארצנו בכטחה.
אין אנו רוצים "להיזרק" מארצנו מפני אורחינו.
אנו מאמינים בממשלת-ישראל ובחוקיה.
אנו מכירים את צה"ל ומאמינים בכוח שנתן לו הבורא.
ידוע לנו שכוחות-הביטחון פועלים במאמצים אדירים לתפיסת האנשים המבצעים מעשי טרור, אך את האחראים והמעודדים למעשים אלה, אין מנסים לחנך ולהעמיד על מקומם (דוגמה לעיל בדברי שמיר).

גאות הערבי ודרך חשיבתו

אנו מכירים את הערבים היושבים בינינו. אנו יודעים ללא ספק, שבלי עדוד, עזרה ותמיכה, לאותם כודדים המבצעים את המעשים בפועל, לא היה באפשרותם לבצע דבר. לא היה ביכולתם להתקיים בקרב האוכלוסיה הערבית, אפילו רגע אחד, אלא אם כן האוכלוסיה אוהדת אותם, מוכנה לעזור להם, ומעונינת בפעולותיהם.
אין המדובר כאן בתמיכה של משפחה, חמולה, או שכונה, אלא בכפרים שלמים המוכנים "להסתכן" ולשמור על שלוחיהם.
הערבים, ביודעם שממשלת-ישראל, לא תנקוט באמצעים נגד "המסייעים העקיפים" למבצעי הפעילות, מתירים לעצמם לחפות ולהחביא את גבוריהם, את הנערים המעלים את גאותם, המרכיבים את שמחתם בכל פיגוע ורצח "מוצלח" הנעשה בנו.

כאשר כוחות-הבטחון תופסים מבצע פעולה מסויים, לעיתים אף מפוצצים את ביתו, אין זה מרתיע את הערבים, וגם לא אכפת להם - מפני המנטליות הערבית שאינה חסה על חיי הזולת.

רק חנוך הערבים לכך, שכל אחד מהם עלול להפגע מסיוע-קל שבקלים - למבצעי פעולות נגד עם ישראל - יכול להרתיע! אין שום דרך לחנך ערבי מפני המנטליות בה הוא חי על גבי זולתו.

ממשלת-ישראל מנסה, שנים רבות לחנך את הערבים, איש על גב רעהו, ולא מצאה לנכון לבדוק אם השיטה נכונה, או שמא להפך, ואכן המצב מתדרדר, ככדור שלג, שלכאורה אין אפשרות לעצור אותו.

דבר לא הצליח לפקוח את עיני הממשלה.

לא פניות אישיות, לאישים בכירים, היכולים לפעול בענין.

לא הפגנות, מחאות, שביתות והתכתבויות לשיפור המצב, ואפילו לא הדם הנשפך כמים.

הבטחון בדרכי הארץ - אשליה

במצב הקיים בארץ היום, אנו קוראים למנהיגי האומה, להפסיק לטעת בלב העם בטחון שוא, ואשליה שדם יהודי לא ישפך לריק, זאת מפני שלא נעשה דבר מועיל בענין זה. כן, יש להחליט אחת ולתמיד, כי דם שונאינו ומרצחינו איננו יקר יותר מאשר דמנו אנו. אנו קוראים למחנכים, להפסיק להשלות את תלמידיהם שממשלת-ישראל תגן עליהם בכל מקום שיהיו, ותשמור על זכותם לחיות כבני-חורין. נערי ישראל הולכים בארץ חופשים לתומם ואינם חוששים להסתובב בכל מקום בארצם ובכל זמן. בטחון זה אין לו כיסוי בשטח, והם צפויים למטר אבנים, לבקבוקי תבערה או לפיגוע מסוכן אחר, חלילה.

אני - שלום, המה-למלחמה!

הערבים הכריזו מלחמה על עם ישראל - באשר הוא.

רק לאחרונה שמענו בבית משפט צבאי בו נידונו רוצחיו של אהרון גרוס הי"ד, כיצד הכריזו גלויות, כי הם מצווים על פי דת האיסלאם על "ג'יהד", היינו, לרצוח כל יהודי מבין כובשי "אדמתם הקדושה". לעניננו, קיימת במדינה אוכלוסיה עוינת, המנסה לפגוע ולהשמיד בעם ישראל, ככל שביכולתה. אנחנו יכולים להכריז השכם והערב, כי הערבים הם "אוכלוסיה שקטה", הם "חפים מפשע", "רוצים בשלום"; אכן, ה"חתן" כבר הסכים, אך ה"כלה" - מסרבת לשמוע.

אין מדובר בבודדים המסיתים. אין מדובר בפרטים היוצאים לעשות מעשים. קיימת אוכלוסיה שלמה, הנותנת גיבוי מלא לכל מי שמפרסם: "...לכו ונכחידם מגוי ולא יזכר שם ישראל עוד..." כל המרבה בשנאה - מקבל סיוע ועידוד רב יותר. נשים מגדלות ומחנכות את בניהם ובנותיהן מקטנות, לשנוא, להפריע, ולהשמיד כל מי שבשם ישראל יכונה.

ותוליכנו קוממיות בארצנו

השואה האחרונה לימדה אותנו, וכך חונכנו מקטנות, שעם ישראל והנהגתו לא יניחו לשום בריה או גוף - גם אם יהיה גדול וחזק - להפוך את דם ישראל להפקר.

לאחר אלפיים שנות גלות וחיי עם נרדף וחי בכבו בגיטאות, זיכה אותנו הקב"ה בעצמאות. האם לעצמאות זו ייחלנו דורי דורות, כדי להשתעבד מחדש ומרצון לאותם "אורחים" שאינם יודעים להכיר טובה על החסד, שהננו מעניקים להם? האם עד כדי כך דבקו בנו עבדות ושפלות של דורות שכבר קשה לנו בלעדיהם?

עם שיבתנו לארץ ישראל לחיות כבני חורין, ראויים אנו כולנו, וראוי הוא עם ישראל, שתתקיים בו תפילת הדורות כולם: "ותוליכנו מהרה קוממיות בארצנו".

הנותרים בחוץ - החזיקו מעמד!

מכתבו של חגי סגל

קודם כל - תודה. תודה למעודדים, למסייעים, למתרוצצים, למבקרים ולכל יתר הנפשות הטובות.

אמת. מגרש הרוסים איננו "הילטון". אעפ"כ, לעיתים נדמה לנו שהדמעות - כמעט כולן - הן נחלת הנותרים בחוץ. תחזיקו מעמד. בעז"ה עוד יהיה סוף טוב לפרשה.

חשבון נפש ציבורי (כמו אישי) צריך להעשות במשך כל ימות השנה. אין צורך להמתין לכמה אוטובוסים ערביים מוצלים מאש כדי לעשותו. ואולם, טוב מאוחר מלעולם לא. עכשיו, משהגיעה שעתו אין להגבילו לנושאים בודדים. מי שירצה לבדוק כיצד זה נטלו "בני-טובים" את החוק לידיים, יצטרך גם לבדוק כיצד למדנו, אבוי, "להתרגל" לרצח יהודים בהרי חברון או בכביש החוף. מי שירצה לבחון את ערש לידתם של "משיחי השקר", יצטרך גם לתת את הדעת על ההשלמה המתמשכת עם חילול הר-הבית.

זהו, לא ארחיב עוד. לא עכשיו. לא הח"מ. אומר רק, כי מוקדם מידי ביקש הציבור ביו"ש לעצמו לא יותר מאשר 100-150 מ"ר של חרסינות, רעפים ושלווה. עכשיו, קפץ על כולנו רוגזה של "המחתרת".

ובעז"ה, מ'עז"ה המעצרים והמשפטים - עוד יצא הכירור ה"מתוק". בתנאי, שהכל יטלו בו חלק. גם אלו שמחוץ לסורגים.

להתראות - חגי

באר המים והיורקים לתוכה / עצור (השם שמור במערכת)

מעשה מוסרי יש למדוד על פי סך הכל של המניעים והתוצאות

הקביעה על דבר מוסריותם או אי-מוסריותם של ערך או מעשה, תלויה במדה רבה בתוצאות ובמאזן החיובי או השלילי, המשתלשל מהם.

לפיכך, כל הגנה על ערכים ומעשים, או שלילתם, מחייבת בדיקה ומדידה של הסך הכולל, מהם מורכב הערך או המעשה. למשל, שלילת חירותו של אדם היא מעשה בלתי מוסרי, נטילת החופש של אדם המזיק לחברה ופוגע בה, היא דוקא המעשה היותר מוסרי.

דוגמא נוספת: נטילת חיי אדם היא פשע נורא, אך במקרה של הגנה עצמית, נחשבת נטילת חיי אדם מוסרית וצודקת.

אפשר לפי זה לקבוע, כי המוסר הוא יחסי, ותלוי במכלול של רקע, מניעים ותוצאות של המעשה.

על כפות המאזניים מונח השיקול המוסרי שלא לפגוע בציבור "חף מפשע".

הבה נעמיד אל מול הטענה הזו שני ערכי יסוד מוסריים לא פחות, ונבדוק: כפי שאמרנו בתחילת דברינו, האם הטיעון המוסרי של הממשלה הוא מוחלט, או שמא יחסי הוא?

א. יש ערך מוסרי יסודי, בעצם שמירת חיינו וקדושתם.

ב. זכותו של העם היהודי לעצמאות וריבונות בחלקתו הקטנה והיחידה, - והשמירה על זכות זו היא ערך מוסרי.

חובת השמירה על שני יסודות מוסריים אלה היא חובתה הראשונית של מדינת ישראל וממשלתה. אל מול חובה זו, שאר הבחינות המוסריות, נעשות משניות.

ממשלת ישראל הזניחה את חובתה זו. היא לא נתנה את ההגנה הדרושה לחיי אזרחיה, והיא לא הבחינה ברמיסת ריבונותה; היא הפקירה חבלי ארץ גדולים למצב של אי אכיפת חוק, וכל זה כאמור מתוך השיקול המוסרי, שלא לפגוע בציבור "חף מפשע" אשר ממנו יצאו רוצחניו, ואשר מכחיש את זכותנו לריבונות.

ממשלת ישראל פוסחת על שתי הסעיפים, מול צבור כפוי טובה "החף מפשע". ציבור זה זוכה בכל הטוב הכלכלי, הרפואי, החינוכי והבטחוני שמעניקה לו ממשלת ישראל, והוא "יורק בכפיות טובה אל הבאר ממנה הוא שותה". ברור לנו, כי יש באפשרותה של ממשלת ישראל להפסיק את הבזיון הלאומי הזה, אך היא פוסחת על שתי הסעיפים, בגלל התחבטות בבעיה מוסרית:

לדעת ראשיה של מדינת ישראל אין לנקוט באמצעי ענישה אלא כלפי האחראים הישירים למעשי חבלה במדינה. שיטת טפול זו כרוכה בסיכונים ובאמצעים עצומים של כוחות הבטחון. אכן, רוב מבצעי הפעולות החמורות מתגלים ומוכאים לדין, אבל הדרך הזו, בסופו של דבר, אינה מונעת פעולות חבלה, ואינה מרתיעה את המחבלים מלהמשיך במעשיהם. ראשית, כיון שהציבור הערבי המוציא מקרבנו את המחבלים, ממשיך למלא את שורותיו של אש"ף. ושנית, גם למרצחים הגרועים ביותר יש סכוי טוב להשתחרר תוך זמן קצר באמצעות החלפת שבויים.

לו היתה ממשלת ישראל קובעת מדיניות ברורה ונוקטת אמצעים כאלה, אשר יביאו לתודעתו הברורה של כל תושב במדינה כי הזדהות כלשהי עם נטיות ההשמדה והרצח, מסכנת את מעמדו האישי, היה זה מהוה גורם הרתעה מאין כמוהו.

למדינה אמצעים חוקיים רבים להגן על ריבונותה המוחלטת. צריך רק שתרצה בכך. אך ממשלת ישראל ממשיכה לפסוח על שתי הסעיפים, מתוך אימת הטענה המוסרית.

יש לציין, כי דברים אלה הוסברו פעמים רבות בכל הדרכים, קוימו עצרות מחאה והפגנות, אך זעקת הכאב לא נקלטה. לפיכך נראה, כי ממשלת ישראל דחפה בעצמה קבוצות של אנשים אוהבי עמם, ואוהבי אדם אל מעשים של תגובה הכרחית.

נשאיר לפתרון עיוני את השאלה: האם מעשים אלה היו בבחינת "הכרח לא יגונה", או שמא היתה תגובתם פעולה מוסרית ממש?

שורש הבעיה פרמידה, שבסיסה - הרחוב הערבי, ושיאה - חוליות מרצחים.

לאור האמור, ננסה לבדוק את ענינם של קבוצות הפעולה היהודית שנחשפו, והרקע לפעולתן, כדי להעריך אל-נכון את פעולתם, אם היתה אכן מוסרית.

מדינת ישראל נמצאת במצב של מלחמה מתמדת עם הטרור הערבי מבית ומחוץ. אש"ף תוקף את מדינת ישראל בשטח ההסברה, המדיניות, הכלכלה והחבלה.

אך הבעיה המרכזית היא המאבק המתנהל בתוך המדינה. יושב בתוכנו ציבור ערבי גדול אשר הינו חוד החנית להשמדת מדינת ישראל, ציבור זה מפתח אידיאולוגיה של רשע נגד העם והמדינה. הוא מזדהה בגלוי עם ארגוני המחבלים. בתי-הספר הערביים הם קיני הסתה ופורענות. רחובות הערים שכם, חברון וג'נין מהוים סכנה ליהודים, וכל פיגוע מוצלח מתקבל ע"י הרחוב הערבי בשמחה. המקרים של ידוי אבנים והפגנות אלימות הפכו לתופעה קבועה באזורים רבים בארץ.

אמנם שיאה של פירמידה זו הם חוליות המרצחים, אך בסיסה, הוא הציבור הרחב, המצמיח ללא הפסק את הגידולים הממאירים, וכל זאת מאחורי חומת "חפות מפשע". זהו שורש הבעיה.

עליך הקורא לשפוט מתוך התבוננות כנה.

בס"ד יום א' ט"ו בתמוז תשד"מ

בנס נמנע אסון - והאחראים על הבטחון - היכן?

- מכתב למזכירות "גוש אמונים"

לכבוד

חנן פורת, הרב יהושע צוקרמן, יואל בן-נון, בני קצובר - "נשיאות" מזכירות גוש-אמונים ושאר חברי המזכירות ומועצת יש"ע.

שלום וברכה!

הצטערתי מאד לשמוע ברדיו ביום ה' שעבר על נסיון הפיגוע בדרך הפנימית לשילה, בשיטת הפעלת מטעני צד. דבר נורא וסכנה קטלנית כזו לא היתה מאז הקמת הישובים ביו"ש, ואיני זוכר מטעני צד לאורך הדרכים בתוככי מדינת-ישראל, לא קרה כדבר הזה במקום כל שהוא מזה שבע-עשרה שנה. שבוע לפני-כן תוכננה פעילות דומה בנפש הופעלה "בטעות" ב"מבוא-שילה". הנני רואה הכרח לציין שרק בנס לא נגרם נזק לנפש ע"י שני המטענים של יום חמישי האחרון. רכב של המועצה עם חלק "לא קטן" מילדינו, כששים במספר, "פספס" את התיל הממעידי ב- 20 ס"מ בלבד. המטען אף הוא נתגלה בדרך נס - ערבי שעובד אצלנו בישוב בבנין היה בדרכו אל אחד הבתים בו הוא עובד בדרכו, ראה חלקי צנרת אשר משכו את תשומת לבו. כשהתקרב אל החלקים ראה שהם מחוברים ל"עצמים בלתי מזהים" ורץ להזעיק את רכז-הבטחון שלנו. כך, ממש בנס, ניצל מספר רב של ילדים ומי יודע מה גודל האסון שעלול היה להגרם חס וחלילה.

אתם, כאנשים שהזדרזו בזמנו, לפרסם קבל עם ועולם את מחויבותה של ממשלת ישראל להבטחת תושביה, ושהפעילות הבטחונית והאחריות על הבטחון, מוטלים על הממשלה בלבד - הפעם נאלמתם. מדוע? הרי אם ח"ו המטענים היו מתפוצצים מי יודע מה היה גדול השבר והאסון?!!

ועתה, לאחר שאנחנו התרענו על הסכנה - עוד ממעצרנו - בפני ראשי שרות הבטחון הכללי והעובדה שהם לא ידעו על-כך מעידה כאלף עדים שהמאמץ של זרועות הבטחון בשטח לא מספיק. התרענו באופן מיוחד בקשר ל"שילה", זאת מתוך מידע שהגיע לאזנינו, ולצערנו הדברים טרם טופלו כראוי.

כאמור, הפיגוע בנס לא יצא אל הפועל, לאחר מכן פורקו המטענים והעקבות הובילו אל אחד הבתים בתורמוס-עיא הקרובים אל שילה. הוחלט להטיל עוצר על הכפר, אך גם הוא הוסר כעבור שעותיים, כנראה בהוראת האלוף.

האם יוכל מישהו לתבוע מאנשי הישוב לשבת בשקט לאחר דבר כזה? מחכים בכליון עיניים ואזניים לשמוע את דברם של אנשי הציבור, אשר רק לפני חדשיים הוכיחו את כושרם בכלי התקשורת ובפעילות אצל ראשי המדינה, והנה עוברים ארבעה ימים ויותר, וטרם נעשתה פעילות כלשהי, (אם אכן נעשתה, והיא לא ידועה בקרב אנשי שילה, היא איננה יעילה, שהרי בעיניהם נראה הדבר כבלתי מטופל). מהו הפלא איפוא, אם אני-כאיש שילה - "מקבל טלפון" לכלא תל-מונד כדי לייעץ לאנשים מה לעשות? מותר לכם - לעניות דעתי - להבין, במיוחד משעברו שנים עשר שבועות אחרי המעצרים, שאנשי יש"ע לא יכולים להסתפק לעולם רק בדיבורים. ואתם, למרות כל האחריות הציבורית המוטלת עליכם לא ראיתם חובה לעצמכם להגיע לשילה, ולדווח לחברים על פעילותכם - אם היתה כזו - על-מנת שלא יישנו מקרים כאלה בעתיד. לצערי, טרם ירדתם לרחשי לב הציבור, כך שאתם עלולים להוביל אותו שוב לגל של מעצרים. במקרה כזה. שוב תתלו את הקולר בעצורים ולא תבינו שאתם הם אלה שלא עשו את המוטל עליהם. אנשים באו בעקבות קריאת "גוש אמונים" לגור במקומות אלה, ואתם אינכם מרגישים עצמכם מחויבים כלפיהם; האם נעשה מצידכם המאמץ האפשרי להבטיח, שילדיהם אכן יחזרו בשלום הביתה? וכשהבעל יוצא בבוקר לעבודה - שאשתו תדע שכל מה שאפשר לעשות נעשה, כדי שבעלה אכן ישוב לביתו בשלום?

מי שלא פועל, ובמקום, להבטיח את הנ"ל, עושה עצמו שותף לממשלה ומחדליה, ואין לו שום רשות לכא אחרי-כך לאף אחד ולנזוף בו על מעשים שהם כ"פצצה תחת ההתישבות". את הפצצה מניחים אלה שלא עושים מספיק, ואילו אלה שעושים את מה שעושים בשליחות לאומית (ולא כהרפתקנות נעורים או מחלומות משיחיים), הם הם דווקא, המוציאים את הנפץ, מאותו חומר נפץ, שיוצרים אלו המתרפים במלאכתם.

הכל נתכתב מלב כואב ומאהבה כנה. האמינו לי, שמול כל אלה קשה לשתוק. זכרו, שמעבר למחויבות כוללת-מסוימת - יש לי מחויבות ישירה מאד לשילה ולתושביה.

אשמח מאד לשמוע את תגובתכם המהירה כלפי חוץ וכלפי פנים,

"ומן השמים ירחמו, משום שנאמר שומר פתאים ד' (כתובות ל"ט)

בברכה

נתן נתנון
כלא תל-מונד

העתקים: הרב חיים שטיינר
הרב משה לוינגר

נ.ב.

חנן - זכור גם את ההתפתחויות באלון-מורה לאחר המקרה בשכם, כשמתעכבים עלולים לאחר את המועד.

מכתב מאבא

לתוך גופו תקעו סכינים.
והוא רק חשב בתום לבבו
שזכותו לעמוד בטח בארצו
בכך יהלך בן לעם במולדתו
מלא חששות כי כדור או
סכין מרצחים
יפלח רקתו !/?
הכך יפסע נער בשבילי ארצו
באהבתו את משעוליה?
כשמוחו התמים
אפוף פחדים
האם נחבא האורב
בין סלעיה ? !

ובשם
נשמותיהם הטהורות של השישה
שחזרו בליל - שבת בתום התפילה
ועלו למרו מיים בקול רינה.
ובשם
נערה שבאוטובוס נסעה
ונהרגה "רק" מאבן שבה פגעה
ובשם
הפגועים וההמומים
והנצולים
מידי מרצחים
בבוקרו של יום במרכז עיר קדשנו.
ובשם... ובשם... ובשם...

אולי אותנו לא מצדיקים
אבל יש להניח שיש שמבינים
אבקש מכם סליחה מעומק לבי

ודאי נפלה עליכם השמועה
כרעם ביום בהיר
טרם עיכלתם את הידיעה
כי אבא הוא אסיר.
אך דעו!
לא גנב הוא ולא מעל
ורק מתוך כאב נורא פעל
באין יכולת לשאת
כאב עמו שנמשך שנים
והן ידעת, אשתי המסורה, כי יש דברים
הנקנים ביסורים.

בשם
הנשמות הזכות והטהורות
שעלו למרומים
ועל שפתייהם סימני שאלה וקריאה גדולים
למה, רבון העולמים !? !?
בסך- הכל מטיולי בארץ - קדשך חזרנו
ובדרך לביתנו באוטובוס נטבחנו
ובינינו נשים וטף שהיו
ותינוקות שמעולם לא חטאו
משפחות רבות, אז בכביש החוף שוכלו
ועולם כמנהגו נוהג כאילו כלום לא עולל לו

ובשם
נשמתו הזכה והטהורה
של תלמיד הישיבה
שחכה לתומו,
בתוך כלוב של חיות טרף, ששתו את דמו
ורבים מול אחד חסר - אונים

אך נדרש עדיין קרבן למען עמי וארצי
אנא, התפללו למעני
כי אחזיק מעמד
ובדרכי הקשה לא אמעד.

כן, נזכרתי, בקשר לסנגורים
אל תדאגו, יש לי רבים
נשמותיהם הטהורות של הרוגי חברון
מתרפ"ט ועד היום
של תינוקת מחיפה
ושל נערה מבית שאן
(הו, אלוקים עדיין?) !
ועוד רבים הסובלים באבלם
ודומם נושאים צערם.
אין כמותם סנגורים טובים
לפני בית דינו של היושב במרומים.

- אבא

ציון הלא תשאלני / ר' יהודה הלוי

ציון הלא תשאלני לשלום אסיריך
דורשי שלומך והם יתר עדריך ...
ושלום אסיר תאוה נותן דמעיו כטל
חרמון ונוסף לרדתם על הרריך ...
מי יתנני משוטט במקומות אשר
נגלו אלקים לחוזיך וציריך ...
ינעם לנפשי הלוך ערום ויחף עלי
חרבות שממה אשר היו דביריך
במקום ארוך אשר נגזו ובמקום כרוביך
אשר שכנו חדרי חדריך ...
איך יערב לי אכול ושתות בעת אחזה
כי יסחבו הכלבים את כפיריך ...
הם השמחים לשלוותך והכואבים
על שוממותך ובוכים על שברריך.
מבור שבי שואפים נגדך ומשתחווים
איש ממקומו אלי טכח שעריך
אשרי מחכה ויגיע ויראת עלות
אורך ויבקעו עליו שחריך
לראות בטובת בחיריך ולעלוז בשמחתך
בשובך אלי קדמת נעוריך.

ר' יהודה הלוי

